

N.B. Het kan zijn dat elementen ontbreken aan deze printversie.

Buspassagiers in een hersenpan

Memory of the Unknown. Regie: Nathalie Alonso Casale.
Met: José-Luis Alonso Hernandez, Pepa Perez, Barbara Barendrecht. In: Amsterdam, Rialto; Breda, Chassé Cinema.

✎ Hans Beerekamp ⓘ 6 november 1996

🕒 Leestijd 1 minuut

De laatste minuten van *Memory of the Unknown*, het lange speelfilmdebuut van de in Nederland opgegroeide Nathalie Alonso Casale (1970), zijn van een zeldzame, betoverende schoonheid. Een van de passagiers in de toeristenbus, die we een film lang gevolgd hebben, zingt een hypnotiserend Russisch liedje, met tekst van de dichter Arseni Tarkovski en muziek van Nathalie Alonso Casale. Uit de berm van de Spaanse landweg duikt een figuur op, die we slechts op de rug zien. Hij loopt een paar meter voor de bus uit. Op zijn hoofd torst hij een Mariabeeld, dat we eerder in een processie hebben zien ronddragen. De reus, want dat lijkt hij, half mens, half beeld, waggelt dronken van de muziek naar een onbekende bestemming.

De titel *Memory of the Unknown* geeft al aan dat de film direct uit het onderbewustzijn voortkomt. Er is geen verhaal, maar eerder een reeks droomachtige taferelen, waar iedereen zijn eigen betekenis aan mag hechten, als hij daar zin in heeft. Want, zo bleek al bij de presentatie tijdens het afgelopen International Filmfestival Rotterdam, lang niet iedereen is gevoelig voor de extreem intuïtieve en irrationele filmtaal van Alonso Casale, die in 1992 de Tuschinski Award won voor haar eindexamenfilm *Memorias sin batallas y otros muertos*.

Mijn interpretatie van *Memory of the Unknown* is dat de buspassagiers, over wie we weinig feitelijke informatie krijgen, facetten vormen van een persoonlijkheid. De bus is dan de metafoor van een hersenpan, die ruimte biedt voor onschuld, melancholie, onmacht, slechtheid, liefde, poëzie en zo meer. Het is een wat gekunstelde constructie, die bovendien geplaagd wordt door het wat stijve spel van de grotendeels niet-professionele en evenmin door sterke teksten op de been gehouden acteurs. Ze moeten het hebben van hun présence, en dat lukt niet steeds. Het Spaanse landschap vormt, als representant van het niet-cerebrale, lichamelijke aspect, een zinnig contrapunt. De spannendste momenten van de film dienen zich aan op de grens van de bus en het landschap, in de wisselwerking tussen een binnenwereld en een buitenwereld.

Helemaal geslaagd is *Memory of the Unknown* dus niet, maar het talent van de in Parijs uit Spaanse ouders geboren Nathalie Alonso Casale, een van de meest excentrieke en eigenwijze jonge Nederlandse filmmakers, valt moeilijk te ontkennen. Alleen al het feit dat de vaak in Litouwen en Rusland verblijvende Alonso Casale zich voor de door cameraman Vladas Naudzius gedraaide zwart-witbeelden eerder door Tarkovski dan door de Hollandse werkelijkheid heeft laten inspireren, maakt haar tot een dierbare bondgenoot in het verlangen naar meer gevoel in de Nederlandse cinema.